

Netrestejte děti za rozbité věci

(Lidové noviny, 10.2.2015, Škola Radky)

Mimořádný zájem vzbudila minulý týden zpráva, že v Praze bude přednášet ředitel Centra pro výzkum vývojového vzdělávání a propagátor montessori pedagogiky Dr. Steve Hughes. Dokonce takový, že přednáška na téma vzdělávání a mozek musela být na poslední chvíli přesunuta do většího sálu. Popravdě řečeno, nepřinesla nic převratného, aspoň pro ty, kdo už předtím znali tu teorii, podle níž se děti učí a vyvíjejí hlavně prostřednictvím chyb a svých rukou.

Skoro sto let stará montessori pedagogika je na ohmatávání okolního světa a manipulaci s věcmi založená – a podle nejnovějších vědeckých výzkumů zřejmě správně. Proto se nedoporučuje trestat děti, když něco rozbijí. Ony jen zkoušely pevnost a pružnost.

Výzkumů týkajících se rozvoje mozku je hodně. Dr. Hughes citoval i jeden, který se zabýval prostředím. Výstup vyčíslil, že děti vysokoškolsky vzdělaných a ekonomicky úspěšných rodičů znají ve třech letech průměrně 1116 slov, děti z dělnických rodin 749 a děti z takzvaného znevýhodněného prostředí jen 525 slov.

Za zaznamenání stojí i Hughesův postoj k testování a srovnávání žáků. "Ten mor už je skoro všude, a jestli ho tu ještě nemáte, určitě to přijde," varoval.

Měl pravdu. Už to tu máme, aspoň pokud jde o přijímačky na střední školy.

Žák šesté třídy, kterého máme doma, vyslovil nedávno podivení, proč dospělí zakazují dětem, jako je on, počítačové střílečky a přikazují jim číst Staré pověsti české. "Nemám nic proti krvákům, ale co je moc, je moc," konstatoval a poukázal na právě přelouskanou pověst o hošíkovi Zbislavovi, kterého jeho vychovatel Durynek vylákal k řece za účelem pozorování rybiček a při té příležitosti mu usekl jeho kučeravou hlavičku sekerou. Pár stránek předtím se zase, jak náš chlapec připomněl, vyskytovaly uřezané uši a vypíchnuté oči.

No, něco na tom je. A to ještě zapomněl na klasické pohádky s dětmi vykrmovanými za účelem upečení a babičkami sežranými vlkem, případně na antické báje s přikovaným Prometheem a jeho vyklovanými játry. To už má, chudák, taky za sebou, takže jsme mu jednu počítačovou střílečku povolili. Na uklidněnou.

Zatímco u nás je teď tendence mírnit rozdíly mezi školami a vracet se ne-li k jednotným, tedy aspoň jednotnějším osnovám, britská Royal Society for Arts nastartovala projekt Grand Curriculum Designs, který má podpořit školy při vytváření vlastního, originálního kurikula. Doporučení je několik, mezi nimi tato: Zapomeňte na národní kurikulum. Uvědomte si hodnoty, které jsou důležité a zajímavé z hlediska vašich žáků, rodičů a učitelů. Definujte jasně, co je úspěch, uvažujte, jak vypadá úspěšný žák, co a jak by se měl učit. Učte se od ostatních škol. Zapojujte místní komunitu. Ptejte se na názor žáků. Vytvořte propojení mezi předměty.

Taky to sice není úplně nové, ale pořád to zní zajímavě, nemyslíte?